

Η στατιστική απεικόνιση της δημόσιας υγείας* στο νομό ΚυκλάδωνΕισηγητής : **Κωστής Στυλ. Λεβογιάννης**

πρ. Γεν. Γραμματέυς Ε.ΚΥ.Τ

**Η παρούσα μελέτη αφιερούται με σεβασμό στην ιερή μνήμη του μαθητή
Παναγιώτη Ιω. Ματζάκου**

***Ορθότερος τύπος είναι: « Υ γ ί ε ι α ».**

Όρα: 1. «Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας» του Αχιλλέως Τζαρτζάνου, εκδ. ΙΘ', σελ. 166, « πλουθ**υγία** »=πλούτος και υγία ομού.

2. «Μέγα Λεξικόν της Ελληνικής Γλώσσας» των Henry **Liddell**–Robert **Scott**, τόμος IV, σελ.409. «Παρά μεταγενεστέροις και **αδοκίμοις** συγγραφεύσιν= υγία» (βλ.τη φράση και στη νεοελληνική: Το κλίμα είναι υ γ ι ε ι ν ό)

■ **Γενικά για τη δημόσια υγεία στην Ελλάδα**

– «...Το Υπουργείο Υγείας **μειώνει** τα λειτουργικά του έξοδα κατά δύο εκατομμύρια ευρώ »

(Εφημερίδα «kontranews» 14.3.2016)

– «...Η κατάσταση στη δημόσια υγεία είναι **χειρότερη από ποτέ**» τονίζει σε ραδιοφωνικό σταθμό Πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εργαζομένων Δημοσίων Νοσοκομείων Μιχάλης Γιαννάκος και καταθέτει στην Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου μηνυτήρια αναφορά προκειμένου να διερευνηθούν ποινικές ευθύνες διότι – όπως αναφέρει- κινδυνεύουν κατ' εξακολούθηση ανθρώπινες ζωές από την καταστρεπτική πολιτική που ακολουθεί η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Υγείας και η κυβέρνηση στον τομέα της υγείας.

(Εφημερίδα «kontranews» 16.05.2016)

– Ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος κρούει τον κώδωνα του **κινδύνου**: « **Το ΕΣΥ αργοπεθαίνει!!!** »

(Π.Ι.Σ. Αθήνα, 29.3.2016)

Αυτά τα λίαν δυσάρεστα αντλούμε από την ειδησεογραφία του Τύπου *περί το τέλος του Μαρτίου του 2016.*

Η κατάσταση στη δημόσια υγεία στην Ελλάδα και ειδικώς στο νομό Κυκλάδων ομοιάζει προς κατάσταση ανθρώπου, το σώμα του οποίου είναι προσβεβλημένο όχι από ένα αλλά από επτά καρκινώματα. Η κατάρρευση της δημόσιας υγείας τόσο στην

Ελλάδα, όσο και στο περικαλλές Κυκλαδικό πολύνησο επιταχύνθηκε, δραματικώς, μετά το έτος 2012, ότε και ψηφίσθηκε στο ελληνικό κοινοβούλιο με το νόμο 4046/14.2.2012 (ΦΕΚ Α28) το δεύτερο θανατηφόρο και επάρατο μνημόνιο.

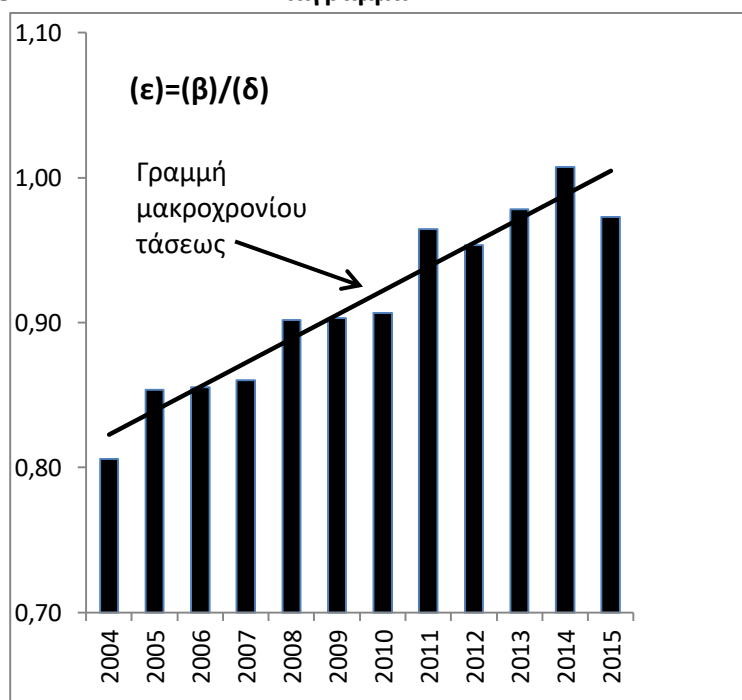
- Και ενώ η δημόσια υγεία νοσεί, τα φαρμακεία στο Νομό Κυκλάδων, στην Αττική και στο σύνολο της Χώρας εμφανίζουν (κατά το έτος 2015 εν συγκρίσει προς το έτος 2004) άνοδο κατά **36,5%** στις Κυκλάδες, μείωση -1,8% στην Αττική και άνοδο 13% στο σύνολο της Επικράτειας, πωλούν δε πολλά άχρηστα και εν πολλοίς επικίνδυνα παραφαρμακευτικά παρασκευάσματα αλλά και μέγα αριθμό φαρμάκων τα οποία διαβρώνουν τα θεμέλια της ανθρώπινης υγείας (βλ.πίνακα 1 και διάγραμμα 1)

Πίναξ 1

Αριθμός φαρμακείων κατά τα έτη 2004 - 2015

	ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	ΑΤΤΙΚΗ	ΕΛΛΑΣ	(ε)=(β)/(δ)(%)
(α)	(β)	(γ)	(δ)	
2004	74	3.809	9.182	0,81
2005	77	3.519	9.019	0,85
2006	82	3.786	9.586	0,86
2007	83	3.776	9.648	0,86
2008	89	3.836	9.869	0,90
2009	91	3.840	10.076	0,90
2010	92	3.721	10.148	0,91
2011	97	3.708	10.055	0,96
2012	98	3.721	10.277	0,95
2013	102	3.726	10.428	0,98
2014	106	3.725	10.521	1,01
2015	101	3.739	10.380	0,97

Διάγραμμα 1

3,16	-0,2	1,23	Μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής (%) 2004-2015
36,5	-1,8	13,0	Μεταβολή(%) του 2015 έναντι του 2004

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Επεξεργασία στοιχείων: **Κωστής Στυλ. Λεβογιάννης**

**Πίναξ 2. Θάνατοι στην Ελλάδα και στο νομό Κυκλάδων
κατά τα έτη 2000 και 2015
κατά τον τόπο της μόνιμου κατοικίας του θανόντος**

(περιοχές νομού Κυκλάδων)

Έτος	ΕΛΛΑΣ	ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ	Αστικές	Ημιαστικές	Αγροτικές
2000	105.170	1.073	192	174	707
2015	121.212	1.158	169	232	757
Μεταβολή (%)	15,3	7,9	-12,0	33,3	7,1

Αστικές περιοχές: πολυπληθέστερος οικισμός άνω των 10.000 κατοίκων
 Ημιαστικές: πολυπληθέστερος οικισμός μεταξύ 2.000-9.999 κατοίκων
 Αγροτικές: πολυπληθέστερος οικισμός κάτω των 2.000 κατοίκων

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Επεξεργασία : **Κ.Σ. Λεβογιάννης**

■ Γενικά για τη δημόσια υγεία στις Κυκλάδες.

Συγκλονιστική είναι η αναφορά του τοπικού τύπου για τη δεινή θέση στην οποία έχει περιέλθει ο τάλας νομός Κυκλάδων, ιδίως δε μετά τον τραγικό εναγκαλισμό της χώρας από τα ιοβόλα μνημόνια.

Ιδού ένα αψευδές δείγμα από την ειδησεογραφία των κυκλαδικών εντύπων:

«Δραματικώς υποστελεχωμένο το Κέντρο Υγείας Άνδρου».

«Τραγικό περιστατικό στην Αντίπαρο: Επιχειρηματίας «έφυγε» από τη ζωή και ουδείς (!!!) ιατρός είχε εφημερία στο νησί την ημέρα εκείνη».

«Ανώνυμη εταιρεία το νοσοκομείο Θήρας !!!».

«Νοσοκομείο Θήρας : Παράδειγμα εγκατάλειψης της δημόσιας υγείας».

«Ένας γιατρός για 3.000 κατοίκους στην Κέα. Στο έλεος του θεού το, εγγύς των Αθηνών, περικαλλές νησί των Κυκλάδων».

«Το Κέντρο Υγείας Μήλου προειδοποιεί: Δεν υπάρχουν γιατροί στο νησί(!!!). Κινδυνεύουν οι Μηλιοί».

«Καταρρέει το Κέντρο Υγείας της Μυκόνου».

«Συγκλονιστική είδηση από την Πάρο: Νεκρός εξαιτίας του ανύπαρκτου Εθνικού Συστήματος Υγείας.»

«Σε κίνδυνο ασθενείς (Έλληνες και αλλοδαποί παραθεριστές) από την εγκατάλειψη του Κέντρου Υγείας Τήνου. Σοβαρές καταγγελίες του Δημάρχου του νησιού».

«Τριτοκοσμικά τα Κέντρα Υγείας στις Κυκλάδες».

«Πάνος Καμμένος, **4/2/2014** : Εξαθλιώνεται η δημόσια υγεία, προς κατάργηση η δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη...».

▪ Νησιά των Κυκλάδων χωρίς ούτε ένα ιατρό.

Μέχρι πρότινων ετών δεν υπήρχε **ούτε ένας** !!! ιατρός στα εξής πέντε νησιά των Κυκλάδων:

-Ανάφη

-Θηρασιά

-Κίμωλος

-Σίκινος

-Φολέγανδρος

➤ Περιφερειακά ιατρεία των Κυκλάδων

χρηζοντα άμέσου στελεχώσεως:

1. Πολυδύναμο Περιφερειακό Ιατρείο (Π.Π.Ι) Σικίνου: Κενή μία θέση αγροτικού ιατρού κενή από τον Νοέμβριο του 2013.
2. Π.Π.Ι Θηρασίας: Δύο θέσεις κενές, η μία από τον Απρίλιο του 2013 και η άλλη από τον Φεβρουάριο του 2015.
3. Π.Π.Ι Σερίφου: Μία θέση κενή από το έτος 2014.
4. Π.Π.Ι Κύθνου: Μία θέση αγροτικού ιατρού κενή από τον Ιανουάριο του 2015.

Γενικό Νοσοκομείο-Κέντρο Υγείας Νάξου:

- Π.Π.Ι Σχοινούσας: Μία θέση αγροτικού ιατρού κενή από το έτος 2013.
- Π.Π.Ι Δονούσας: Μία θέση αγροτικού ιατρού κενή από τον Ιούλιο του έτους 2012.
- Π.Π.Ι Ηρακλειάς: Μία θέση αγροτικού ιατρού κενή από το έτος 2013.

- Π.Π.Ι **Κουφονησίων**: Μία θέση αγροτικού ιατρού κενή από το έτος 2014.
- ❖ Παρά τις σημειωθείσες προόδους της επιστήμης και τον κατακλυσμό των νήσων από φαρμακεία, ο αριθμός των θανάτων στο Νομό Κυκλάδων κατά την μακράν περίοδο 2000-2015 σημείωσε εντυπωσιακή άνοδο, κυρίως στις λεγόμενες ημιαστικές περιοχές, αυτές δηλαδή, που έχουν πληθυσμό 2.000-9.999 κατοίκων. Το ποσοστό αυτό ανήρχετο **56,9%** κατά το έτος 2014, ενώ κατήλθε στο 33,3% στο έτος 2015. (βλ. πίνακα 2). Περιοχές στο νομό Κυκλάδων που έχουν μόνιμο πληθυσμό μεταξύ 2.000 – 9.999 κατοίκων είναι: (τελευταία απογραφή του μόνιμου πληθυσμού έτους 2011)

Πίναξ 3.	
Ημιαστικός πληθυσμός Κυκλάδων έτους 2015	
Δημοτική Κοινότητα Άνω Σύρου	2.133
Δημοτική Κοινότητα Μάννα Σύρου	2.330
Δημοτική Κοινότητα Βάρης Σύρου	2.027
Δημοτική Κοινότητα Εμπορείου Θήρας	3.085
Δημοτική Κοινότητα Μυκονίων	8.397
Δημοτική Κοινότητα Νάξου	7.374
Δημοτική Κοινότητα Ναούσης Πάρου	3.124
Δημοτική Κοινότητα Πάρου	6.058
<u>Δημοτική Κοινότητα Τήνου</u>	4.864
Σύνολο	39.392

- Από τη συνολική εκτίμηση της καταστάσεως της δημόσιας υγείας σε **16** μικρά νησιά των Κυκλάδων, ήτοι:
 1. **ΑΜΟΡΓΟΣ**
 2. **ΑΝΑΦΗ**
 3. **ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ**
 4. **ΔΟΝΟΥΣΑ**
 5. **ΗΡΑΚΛΕΙΑ**
 6. **ΘΗΡΑΣΙΑ**
 7. **ΙΟΣ**
 8. **ΚΕΑ**
 9. **ΚΙΜΩΛΟΣ**
 10. **ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΑ**

11. ΚΥΘΝΟΣ
12. ΣΕΡΙΦΟΣ
13. ΣΙΚΙΝΟΣ
14. ΣΙΦΝΟΣ
15. ΣΧΟΙΝΟΥΣΑ
16. ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΣ

προκύπτει ότι **κακή** είναι η κατάσταση στο **56,3%** ! (ήτοι στα εννέα εκ των 16, στα υπ' αριθμόν 1, 2, 4, 6, 9, 10, 12, 13, 16), καλή σε πέντε και μέτρια σε δύο. Από τα 16 μικρά νησιά των Κυκλάδων μόνο δύο έχουν Κέντρο Υγείας : η Αμοργός και η Ίος.

Οι συνθήκες της δημόσιας υγείας στις Κυκλάδες περί το μέσον του έτους 2016.

▪ ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΙΕΙΑ Σ ΠΑΡΟΥ

Η κατάσταση είναι **χειρότερη από ποτέ**. Το προσωπικό σε σχέση με αυτό προ οκταετίας έχει υποστεί μείωση κατά 50% !!!, ενώ οι ανάγκες της μονάδας ιδίως κατά τη διάρκεια του θέρους είναι τριπλάσιες.

▪ ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΙΕΙΑ Σ ΜΥΚΟΝΟΥ

- Υπηρετούν εκεί μόνο δύο παθολόγοι, ένας μικροβιολόγος, ένας ορθοπαιδικός (μη μόνιμος) και ένας οδοντίατρος με απόσπαση (μετακίνηση)
- Δεν υπάρχει καρδιολόγος, ούτε παιδίατρος !!!
- Υπάρχει ένας, μόνο, νοσηλευτής
- Δεν υπάρχει διοικητικό προσωπικό !!!
- Δεν υπάρχουν εθελοντές ιατροί !!!
- Προκηρύσσονται θέσεις, αλλά δεν καλύπτονται !
- Κατά το θέρους τριπλασιάζεται ο αριθμός των ασθενών
- Ο οργανισμός του Κέντρου Υγείας είναι απηρχαιωμένος (από το 1987).

▪ ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΙΕΙΑ Σ ΘΗΡΑΣ

- Το ΕΚΑΒ της νήσου είναι υποστελεχωμένο. Προβλέπονται οκτώ θέσεις εργασίας, και είναι καλυμμένες μόνο οι τρεις, διότι η παραμονή, εκεί, υπαλλήλων, είναι άκρως προβληματική, δοθέντος ότι οι τιμές των ενοικίων των κατοικιών προκαλούν δέος!!!

▪ ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΙΕΙΑ Σ ΚΕΑΣ

Υπηρετούν, εκεί, μόνο δύο ιατροί, ενώ προβλέπονται πέντε.

▪ **KΕΝΤΡΟ ΥΓΙΕΙΑ Σ ΤΗΝΟΥ**

- Ουδείς ιατρός υπηρετούσε εκεί, επί τι διάστημα, ενώ προβλέπονται τέσσερις.
- Δεν υπηρετεί, επίσης, εκεί ευτρεπίστρια (καθαρίστρια).
- Πολλοί ιατροί απεχώρησαν μετά την κάθετη μείωση των, ήδη γλίσχρων, αποδοχών τους.

▪ **KΕΝΤΡΟ ΥΓΙΕΙΑ Σ ΜΗΛΟΥ**

- Υπηρετούν : ένας ιατρός, ένας παιδίατρος και δύο αγροτικοί ιατροί, ενώ προβλέπεται η ύπαρξη 12 ιατρών.
- υπάρχουν πέντε νοσηλεύτριες, ενώ έπρεπε να υπηρετούν τουλάχιστον οκτώ.
- στο νησί δεν υπηρετούν ιδιώτες ιατροί.

▪ **KΕΝΤΡΟ ΥΓΙΕΙΑ Σ ΑΝΔΡΟΥ**

- Υπηρετούν τρεις παθολόγοι ιατροί, ενώ προβλέπονται τέσσερις.
- Δεν υπάρχει υπηρεσία καθαριότητας.
- Παιδίατροι: προβλέπονται δύο, υπηρετεί ένας.

Ως, ήδη, ελέχθη, η κατάσταση στη δημόσια υγεία στο νομό Κυκλάδων είναι οικτρά, επιτείνεται δε κατά τη διάρκεια του θέρους, ότε η αναλογία κατοίκων ανά ιατρό ανέρχεται εις εξευτελιστικό για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια επίπεδο. Στη Μύκονο, λόγω χάριν, η αναλογία κατοίκων ανά ιατρό κατά τη διάρκεια του χειμώνα είναι περίπου 750 (δηλαδή ένας ιατρός αναλογεί σε 750 κατοίκους) ενώ κατά τη διάρκεια του θέρους ο λόγος κατοίκων ανά ιατρό εκτινάσσεται σε δυσθεώρητο ύψος, περίπου στους 25.000 ανά ιατρό.!!!

Η κατάσταση και στα λοιπά μεγάλα και προβεβλημένα νησιά έχει ως κάτωθι:

Πάρος : 850 κατά τη διάρκεια του χειμώνα, 8.200 κατά τη διάρκεια του θέρους !!!

Νάξος : 500 κατά τη διάρκεια του χειμώνα, 10.900 κατά τη διάρκεια του θέρους.

Θήρα : 900 τον χειμώνα, 25.000, κατά τη διάρκεια του θέρους.

Ειδικώς, για το Νοσοκομείο Νάξου, η κατάσταση είναι οικτρά

παρά το γεγονός ότι, για τη διατήρησή του στη ζωή, καταβάλλουν υπεράνθρωπες προσπάθειες τόσο ο νυν και ο τέως Διοικητής, όσο και το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό.

Δέον, όμως να επισημανθούν τρία τινά:

1 . Υπερσύγχρονο μηχάνημα για τους νεφροπαθείς σήπεται λόγω ελλείψεως χειριστών !!!

2. Πρωτοφανής απίσχναση του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού παρατηρείται μετά το έτος 2012. Ο αριθμός των ιατρών μειώνεται από 49 (με τον κανονισμό του 2001) σε 19 (με το κανονισμό του έτους 2012) ενώ μέχρι πρότινος χρόνου υπηρετούσαν εκεί μόνο 12 ιατροί).

3. Η όλη ανάγλυφη κατάσταση του Ιδρύματος αποτυπώνεται σε δραματική επιστολή που απηύθυναν προς τον υπουργό Υγείας, προ έτους, δύο επιφανή μέλη της επιτροπής υγείας της Νάξου: ο ιατρός Ηλίας Καραμπάτσος και η Μαρίνα Φαγκίσκου.

Τέλος, εις ό,τι αφορά το Νοσοκομείο Σύρου, και εκεί η κατάσταση είναι οικτρά δοθέντος ότι οι κενές θέσεις εξικνούνται στο 35,5% σύμπαντος του προβλεπομένου προσωπικού. Μάλιστα δε, συμφώνως προς δήλωση ανωτέρου στελέχους αυτού, το Νοσοκομείο Σύρου θα μετατραπεί σε ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΙΕΙΑΣ διότι δεν θα καταστεί δυνατή η αναπλήρωση των νυν υπηρετούντων ιατρών η πλειονότης των οποίων έχει ηλικία άνω των 50 ετών!!!

Για τη σύνταξη της παρούσης μελέτης, ως κύριες πηγές είχαμε:

1. Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας, Νομός Κυκλάδων.
2. Νοσοκομείο Σύρου
3. Κέντρο Υγείας – Νοσοκομείο Νάξου
4. Δεύτερη Υγειονομική Περιφέρεια (www.2dype.gr)
5. ΕΛΣΤΑΤ (Ελληνική Στατιστική Αρχή, www.statistics.gr)
6. Στατιστικές Επετηρίδες της Ελλάδος